

Koning Kaja en Sy Dogter

Ikumkani Ukayanja Nentwazana Yakhe

- ✎ Amana Yunus
- 👤 Natalie Propa
- 🗨️ Fanie Viljoen
- 💬 Afrikaans / Xhosa
- 📶 Level 4

Lank gelede was daar 'n koning genaamd Kaja. Hy het in 'n paleis gewoon saam met die koningin en hulle dogter, Prinses Apenyo.

...

Kudala-dala kwaye kukho ikumkani egama layo linguKayanja. Yayihlala ebhotwe kunye nekumkanikazi nentombi yabo, unkosazana, Apenyo. U-Apenyo wayeyinkosazana entle, kangangokuba onke amadoda ayefuna ukumtshata. Kodwa ukumkani uKayanja wayefuna ilobola exabisa kakhulu ngentombi yakhe.

Naby Koning Kaja se kasteel het hoofman Aloeda die Grote gebly. Hy is "Die Grote" genoem omdat almal in die buurt hom gehoorsaam het. (Hy was baie wreed as iemand nie na hom geluister het nie!)

...

Kufutshane nebotwe lekumkani uKayanja kwakuhlala inkosi eyayisaziwa ngokuba ngu-Aludah Omkhulu. Kwakusithiwa, 'Omkhulu' ngoba bonke abantu belali babemhlonipha. Wayendlongondlongo kakhulu kubantu ababengamhloneli. Inkosikazi yeNkosi u-Aludah yayisandula kubhubha sisifo semalariya, ngoko u-Aludah wayefuna ukuthatha enye inkosikazi.

Die vet ou hoofman gaan uiteindelik na Koning Kaja toe om 'n bruidskat vir die jong prinses aan te bied.

...

Ngoko inkosi endala etyebileyo yaya kukumkani uKayanja iyokunikezela ngelobola yayo enkulu kuze itshate inkosazana encinane. Athi xa amadoda amakhulu exovula umba welobola kwathi kanti uyaweve uKakembo, owayengumsebenzi ebhotwe. Umsebenzi uKakembo wayehlobene kakhulu nenkosazana u-Apenyo.

Hoofman Aloeda het ingestem om die helfte van sy rykdom aan Koning Kaja te gee. Dit het 'n naald ingesluit wat ook deel van die bruidskat sou wees.

...

Inkosi yavuma ukunika ihafu yobutyebi bayo kukumkani uKayanja, obuquka inaliti eyayiyinxalenye yelobola. Kwenziwa amalungiselelo abucala omtshato phakathi kwenkosi u-Aludah kunye nenkosazana u-Apenyo. Ikumkani yayisazi ukuba intombi yayo ayisokuze isithande esi sigqibo.

'n Week voor die koninklike bruilof het Kembo na Prinses Apenyo toe gegaan.

...

Kuthe sele kusele iveki enye kuphela phambi kokuba ifike imini yomtshato, uKakembo waya kuthetha noApenyo, wathi, "Nkosazana yami ethandekayo, utata wakho ucwangcisa umtshato wakho nenkosi u-Aludah, kwaye uza kwenzeka kwiveki ezayo."

Prinses Apenyo was geskok. Sy het nie geweet wat om te doen nie.

...

Inkosazana u-Apenyo yothuka kakhulu ingazi ukuba iza kwenza njani. Wacinga, wacinga, wacinga u-Apenyo, waze wathi, "Andisokuze mna nditshate nenkosi u-Aludah, ixhego elibi elityebileyo. Unotshe! Mandiye kuTrevor ndibone ukuba angenza ntoni, lisekhona ixesha." UTrevor wayelisoka likankosazana u-Apenyo.

Daardie aand sluip Apenyo uit die paleis uit. As haar pa uitvind waarheen sy gaan, sou hy baie kwaad wees.

...

Ngobo busuku u-Apenyo wanyonyoba waphuma ebhotwe. Ukuba utata wake wayenokwazi ukuba uyaphi wayeza kucaphuka kakhulu. Wabaleka wadlula ehlathini elimnyama thsu, elishinyeneyo. Watsiba amatye nezihlahla de wayokufika kuTrevor wakhe. Wafika kwaTrevor ediniwe, elambile, futhi enxaniwe.

“My lief, waarom het jy so ver gehardloop? Alleen, hierdie tyd van die nag?” het Trevor gevra.

...

“Sithandwa sam, kungani ukuba ubaleke umgama ongaka wedwa ezinzulwini zobusuku?” kwabuza uTrevor. Wamphathela amanzi okusela waze wamnika ithuba lokuphumla. UTrevor wayengasakwazi ukulinda ngelixa u-Apenyo asaziphumzayo.

“My lieve prinses, wat is fout?” het Trevor gevra.

...

“Nkosazana yam endiyithandayo, ingaba yintoni ingxaki?” wabuza uTrevor. U-Apenyo waphefumlela phezulu kalusizi waze wathi, “Utata ufuna ukunditshatisa nenkosi u-Aludah, omkhulu. Kodwa andisoze nditshate indoda ekhohlakele ngolwahlobo. Trevor, ndifuna ukutshata nawe nokuba awunanto. Ndikulungele ukuhlupheka. Ndiyakuthanda.”

“Maar prinses, ek het niks om vir jou bruidskat te gee nie. Jy weet ek is ‘n arm man,” het Trevor gesê.

...

“Kodwa nkosazana, andinanto endinokukulobola ngayo, uyazi nawe ukuba ndiyindoda ehluphekayo,” watsho uTrevor. U-Apenyo waphendula wathi, “Ndiyazi Trevor, kodwa ndifuna ukutshata wena kuphela.” Wacinga ixeshana u-Apenyo waze wathi, “Masiye kuKategga indoda yesikhephe asiwelise siye ngaphesheya komlambo. Ngale ndlela, singesaba, utata angaze aphinde asifumane.”

By die paleis, het Koning Kaja van die prinses se verdwyning uitgevind. Hy het sy onderdane beveel om oral in die dorp na haar te gaan soek. Die koning se wagte, soldate en al die ander mense het gesoek, maar hulle kon die prinses nêrens kry nie.

...

Emva ebhotwe, ikumkani uKayanja yayisele ibonile ukuba inkosazana u-Apenyo yayinyamalele. Wathumela abantu bakhe ukuba bayifune kuyo yonke indawo elalini. Amaphakathi eKumkani, amajoni kunye naye wonke umntu bacinga ngendawo awayenokuba uzifihle kuyo, kodwa abazange bamfumane u-Apenyo. Babuyela emva beyokuxelela ikumkani ukuba akafumaneki ndawo u-Apenyo. "Hambani niyokumfuna ehlathini," wabhavumla ukumkani uKayanja. Wayenomsindo ngeyona ndlela.

Soos Prinses Apenyo en Trevor na die rivier toe gehardloop het, het donker wolke in die lug begin saampak. 'n Groot storm was op pad.

...

Ngelixa inkosazana u-Apenyo noTrevor bebaleka ukuya emlanjeni, kwaqalisa ukusibekela aze amafu amnyama asigquma isibhakabhaka. Kwakusiza isaqhwithi esikhulukazi.

Kategga, die bootsman, was besig om sy boot vas te meer toe die paartjie aankom. Trevor het vir Kategga gevra om hulle oor die rivier te roei.

...

UKategga umqhubi wesikhephe wayesabophelela isikhephe sakhe ngelixa aba bathandanayo befika kuye. UTrevor wacela uKategga ukuba abakhwelise kwisikhephe sakhe abawelise umlambo. UKategga akazange avume, wabachazela ukuba isaqhwithi sele sikufutshane, ngoko kwakuza kuba yingozi kakhulu ukuzama ukuwela.

Trevor het daarop aangedring en verduidelik hoekom hulle anderkant moes kom. Hy steek toe sy hand diep in sy sak en haal 'n muntskulp uit om vir Kategga te gee.

...

UTrevor waqhubekeka wachazela uKategga isizathu sokufuna kwabo ukuwela umlambo. Wasuka wafaka isandla sakhe epokothweni wakhupha imali wayinika uKategga. Wathi akuyiva imeko yabo uKategga, ebona nemali ebengezelayo, wavelana nabo. Wavuma ukubawelisa umlambo nangona izulu lalizongoma.

Kategga het die boot nader gesleep en gesê hulle moet inklim. Hy tel toe sy spane op en begin roei.

...

UKategga watsalela isikhephe sakhe ngasenyeleni yomlambo waze wabaxelela ukuba bangene. Waqalisa ukubhexa. Bathe xa ukumkani uKanyanja nenkosi u-Aludah befika enyeleni yomlambo, bababona aba bathathu esikhepheni. Babona ukuba izithandani zesabile.

Swaar winde het die boot geskommel. Kategga kon dit naderhand nie meer beheer nie. Koning Kaja het uitgeroep, “Apenyo, kom asseblief terug! Ek het jou vergewe en sal julle nie straf nie.” Maar dit was te laat. Die boot het omgekantel en al drie die mense het in die rowwe water geval en verdrink.

...

Umoya omkhulu owawuvuthuza wasisa ngapha nangapha isikhophe waze uKategga wasokola ukusilawula. IKumkani uKayanja yakwaza: “Apenyo, ndicela ubuye! Ndikuxolele, kwaye andisokuze ndinohlwaye wena noTrevor.” Kodwa kwakusele kusemva kwesithonga. Isikhophe saphequka baze abantu ababekuso baphoseka emanzini. Bobathathu barhaxwa ngamanzi. Ukususela loo mini yentlekele, wonke umntu kwisizwe sikaKumkani uKayanja wakhululeka ukuba atshate naye nabani na amfunayo, nokuba usisityebi okanye ulihlwempu na.

Storybooks South Africa

global-asp.github.io/storybooks-southafrica

Koning Kaja en Sy Dogter

Ikumkani Ukayanja Nentwazana Yakhe

Written by: Amana Yunus

Illustrated by: Natalie Propa

Translated by: Fanie Viljoen (af), Xolisa Guzula (xh)

This story originates from the African Storybook (africanstorybook.org) and is brought to you by [Storybooks South Africa](https://global-asp.github.io/storybooks-southafrica) in an effort to provide children's stories in South Africa's many languages.

This work is licensed under a Creative Commons
[Attribution 3.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).